

Port of Zwolle – Logistieke hub voor circulaire bedrijvigheid

Highlights webinar voor raadsleden, 17 september 2021

Op vrijdag 17 september vond een webinar voor raadsleden plaats over de ontwikkeling van Port of Zwolle (PoZ) tot een duurzame en circulaire haven; een belangrijk spilproject van de Regio Deal Regio Zwolle. U kunt het webinar [hier](#) terugkijken.

Raadsleden werden geïnformeerd over wat circulaire economie inhoudt, welke activiteiten daar concreet bij horen, wat de rol van de haven hierin kan zijn en wat dit betekent voor de toekomstige ontwikkeling van PoZ. Daarbij werden de eerste resultaten gedeeld van het lopende onderzoek naar de haalbaarheid en potenties van PoZ in de nieuwe, groene economie. Namens het consortium Stec Groep-New Economy-Defacto-Panteia gaven Pepijn Duijvestein (New Economy) en Evert-Jan de Kort (Stec Groep) een presentatie (klik [hier](#) voor de presentatie). Vervolgens is uitgebreid op vragen van de deelnemers ingegaan.

De belangrijkste highlights uit de presentatie en discussie:

- **De ontwikkeling van PoZ tot een duurzame, circulaire haven heeft impact op de toekomstige ruimtevrage en logistieke propositie.** Sommige activiteiten zullen gaan krimpen, sommige zullen een flinke transformatie doormaken. Daarnaast ontstaan kansen voor nieuwe, toekomstbestendige activiteiten. Per saldo leidt dit tot een bepaald benodigd ruimtebeslag komende jaren (2030 en verder) en specifieke locatie-eisen en wensen, ook wat betreft de (duurzame) bereikbaarheid van en logistiek in de haven.
- **Een eerste indicatie hiervan is inmiddels in beeld in het onderzoek, maar wordt komende tijd verder geconcretiseerd.** Daarbij wordt meegenomen wat de mogelijkheden zijn voor herontwikkeling ('nieuw voor fossiel') en intensivering van het ruimtegebruik. Wat is haalbaar? Wat zijn goede voorbeelden ter inspiratie? En wat is per saldo mogelijk nodig aan aanvullende gebiedsontwikkeling?
- **PoZ heeft een belangrijke regionale impact.** Hoewel de bedrijvigheid gemeten naar de omvang (ruimtegebruik) relatief arbeidsextensief is, staat de haven aan de basis van substantiële werkgelegenheid en toegevoegde waarde in de regionale economie.
- **PoZ kan niet stil zitten; de haven staat voor een flinke transitie-opgave.** Relatief veel activiteiten en goederen-/grondstofstromen in de haven zijn conventioneel en kijkende naar de transitieagenda's onvoldoende toekomstbestendig. Denk hierbij aan stromen uit en activiteiten rondom de intensieve landbouw (agri en veeteelt), bouw (betonbouw en GWW) en fossiele brandstoffen. De verhoogde Europese klimaatdoelstelling ('Fit For 55') laat de urgentie nog verder toenemen. Daarnaast neemt komende jaren de bevolking in de regio nog toe, met bijbehorende groei in o.a. bouw, voedselconsumptie, et cetera, maar de totale hoeveelheid grondstoffen zal effectiever (moeten) worden gebruikt.
- **Een regeneratieve ontwikkeling is daarbij een belangrijke koers.** Duurzaam is niet genoeg, omdat we al achter lopen op de schade (denk aan verlies van biodiversiteit, klimaatverandering door CO₂-uitstoot, etc.) die tot op heden is aangericht. Regeneratief impliceert herstel van deze schade en groei op een groene, gebalanceerde manier.
- **PoZ heeft zeker al koplopers die bewust en proactief acteren in de transformatie naar een toekomstbestendig onderneming.** Bijvoorbeeld door het gebruik van duurzame materialen, circulair bouwen, een grote ketenverantwoordelijkheid en een duurzame bedrijfsvoering. Ook zijn binnen PoZ activiteiten zichtbaar die zich richten op circulariteit, maar deze hebben nog vooral een laagwaardig karakter (recyclen). De hoeveelheid activiteiten die zich richten op hoogwaardig circulariteit zoals re-use, repair, refurbish, remanufacture & repurpose zijn schaars.
- **Het is slim om als raden werkbezoeken te brengen aan deze koplopers, zeker nu er weer steeds meer fysiek contact mogelijk is.** Leer de bedrijven kennen en zet deze in de schijnwerpers als showcase voor de grote groep bedrijven die wel al praten over groen en duurzaam, maar nog in actie moeten komen en moeten transformeren.
- **Havengebieden als PoZ kunnen in potentie een belangrijke voortrekkersrol spelen in de transitie naar een circulaire en duurzame economie in regio Zwolle.** Bedrijven investeren steeds meer in (nieuwe) activiteiten rondom circulaire economie en energietransitie. Ruimtelijk gezien vinden deze investeringen bovengemiddeld plaats in havengebieden. De beschikbaarheid van verschillende vervoerswijzen (water, weg, spoor), maar bijvoorbeeld ook de kansen voor uitwisseling van verschillende stromen (warmte, grondstoffen, reststromen, etc.) zijn enkele belangrijke voordelen van deze vestigingsomgeving.
- **De focus moet daarbij liggen op de koplopers in PoZ en het helpen transformeren van de grote groep van bestaande bedrijven.** Het is belangrijk de bestaande bedrijven in PoZ handelingsperspectief te bieden. Uiteindelijk moeten de bedrijven het uiteraard wel zelf doen.
- **Aanvullend daarop kunnen mogelijk nieuwe investeerders in de nieuwe economie naar PoZ worden getrokken.** Denk aan producenten van duurzame eiwitten, productie en opslag van biobased grondstoffen en de opslag, logistiek en verwerking van retourstromen. Het onderzoeksconsortium zal dit nog verder vertalen naar PoZ en een indicatie geven van partijen/activiteiten waaraan gedacht kan worden.